

Основи педагогіки вищої школи

Східноукраїнський
національний університет
імені Володимира Даля

Ступінь вищої освіти:	магістр	Кількість кредитів ЄКТС:	3
Спеціальність:	101 - Екологія	Мови викладання:	українська
Рік підготовки:	1	Вид семестрового контролю	залік
Семестр викладання:	2 (весняний)		
Автор курсу та лектор:	к. пед.н., доц. Олексієнко Оксана Григорівна, olek18@snu.edu.ua, тел.: +38 (095) 3097295 ауд. 330а, за розкладом к. пед.н., доц. Сафонова Ірина Олексіївна, safo18@snu.edu.ua, тел.: +38 (050) 0538171 ауд. 330а, за розкладом		

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу	Наведені в даному курсі матеріали спрямовані на формування у здобувачів вищої освіти системи знань про теоретико-методологічні основи педагогіки вищої школи, особливості професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи, організацію освітнього процесу у закладі вищої освіти в контексті ідей гуманітаризації, гуманізації, демократизації на засадах компетентнісного, антропологічного, культурологічного, аксіологічного, синергетичного, особистісно-діяльнісного підходів, а також на набуття універсальних навичок (soft skills): здатність до саморозвитку; здатність генерувати нові ідеї (реативність); здатність до цілісного, позитивного мислення; вміння працювати в команді; здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців через комунікацію та аналіз результатів наукових досліджень; здатність управлюти робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів, що дозволить інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах.
Результати навчання	знати: сучасні тенденції розвитку педагогічної теорії та практики, основні педагогічні категорії; методологічне підґрунтя педагогіки вищої школи, закономірності, принципи, методи та форми організації навчально-виховного процесу у вищій школі; специфіку діяльності викладача ЗВО; психологічні особливості студентського віку. вміти: визначати сучасні стратегії розвитку освіти; використовувати систематизовані теоретичні і практичні знання в освітній галузі для розв'язання проблем професійної діяльності; здійснювати аналіз форм і методів навчання та виховання у ЗВО з позиції реалізації в них педагогічних принципів; моделювати систему роботи щодо формування духовних та професійних цінностей у здобувачів вищої освіти; аналізувати освітні феномени у контексті збільшення свободи, аксіологізації та особистісно-діяльнісної спрямованості освіти.
Передумови до початку вивчення	Для вивчення дисципліни здобувачеві вищої освіти достатньо мати базову загально-наукову підготовку з гуманітарних дисциплін: філософії, культурології, психології.

Мета курсу (набуті компетентності)	В наслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде наступних компетентностей:
--	--

СТРУКТУРА КУРСУ				
	Теми	Години (ЛК/ЛБ/ ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1	Роль вищої освіти в сучасну епоху.	2/0/2	Основні характерні риси нової соціокультурної реальності. Актуальність філософії освіти. Сучасні стратегії освіти. Основні методологічні концепції гуманітарного знання. Історія виникнення та розвитку вищої освіти. Основи менеджменту освітньої діяльності.	Участь в обговоренні; Індивідуальні завдання Тести
2	Загальні основи педагогіки вищої школи.	2/0/2	Предмет педагогіки вищої школи. Основні функції та завдання ПВШ. Характеристика основних категорій педагогіки вищої школи. Вища школа як педагогічна система.	Участь в обговоренні; Індивідуальні завдання Тести
3	Методологічне підґрунтя педагогіки вищої школи.	2/0/2	Поняття про методологію вищої освіти. Рівні методології. Філософські засади педагогіки. Методологічні підходи в педагогіці вищої школи: системний, синергетичний, герменевтичний, аксіологічний, особистісно-діяльнісний, культурологічний, компетентнісний.	Участь в обговоренні; Індивідуальні завдання Тести
4	Викладач закладу вищої освіти як організатор навчально-виховного процесу	2/0/2	Специфіка діяльності викладача закладу вищої освіти на сучасному етапі. Типологія викладачів. Основні напрями діяльності викладача закладу вищої освіти. Педагогічна фасилітація як інструмент ефективної взаємодії суб'єктів навчального процесу.	Участь в обговоренні; Індивідуальні завдання Тести
5	Студент як об'єкт-суб'єкт педагогічної діяльності.	2/0/2	Студентство як соціальна група. Типологія студентів. Особливості «цифрового покоління». Студентське самоврядування у закладі вищої освіти. «Я-концепція» творчого саморозвитку особистості студента.	Участь в обговоренні; Індивідуальні завдання Тести
6	Основи дидактики вищої школи.	2/0/2	Поняття про дидактику вищої школи. Закономірності та принципи процесу навчання у закладі вищої освіти.	Участь в обговоренні;

			Методи та форми організації навчального процесу у вищій школі. Інноваційні технології навчання.	Індивідуальні завдання Тести
7	Виховання у закладі вищої освіти.	2/0/2	Сутність виховання у закладі вищої освіти. Закономірності та принципи виховання. Виховання позитивної особистості: онтологічний аспект. Позитивне мислення – визначальний чинник виховання позитивної особистості. Основні напрями виховної роботи. Роль куратора у вихованні студентської молоді.	Участь в обговоренні; Індивідуальні завдання Тести
	Разом	14/0/14		

ЛІТЕРАТУРНІ ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ	
<p>1. Базалук О.О., Юхименко Н.Ф. Філософія освіти: Навчально-методичний посібник. Київ, 2010. 164с.</p> <p>2. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 384 с.</p> <p>3. Гладуш В. А. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. Навч. посіб. / В. А. Гладуш, Г. І. Лисенко. Д., 2014. 416 с.</p> <p>4. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. К.: Знання, 2005. 486 с.</p> <p>5. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. К.: Центр учебової літератури, 2009. 472 с.</p> <p>6. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс]: підручник / В. П. Головенкін; 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.</p> <p>7. Педагогіка вищої школи: методологія, теорія, технології. <i>Вища освіта України</i>. Головний редактор: Віктор Андрушченко. 1том. Київ-Кіровоград. 2014.</p> <p>8. Шапран О. І., Новак О. М. Педагогіка вищої школи: навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький (Київ.обл.): Домбровська Я.М., 2018. 280 с.</p> <p>9. Філософія освіти: навчальний посібник / К.: Вид-во НПУ імені Н.П.Драгоманова, 2009. 328 с.</p> <p>10. Positive Personality Education: An Ontological Aspect /I. Safonova, T. Antonenko, H. Shevchenko, //Journal of History Culture and Art Research, 9(1), 133–144, 2020. (Web of Science)</p> <p>11. Сафонова И.А. Гуманитарность как доминирующий принцип педагогического образования. <i>Духовність особистості: методологія, теорія і практика: збірник наукових праць</i> Сєвєродонецьк: вид-во СНУ ім. В.Даля, 2017. Вип. 4 (79). С. 244-257.</p>	<p>1. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Основи педагогіки вищої школи» (для студентів денної форми навчання загальноуніверситетської магістратури). Сєвєродонецьк: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2019. – 37с. Свідоцтво № 8051</p> <p>2. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Основи педагогіки вищої школи» (для студентів заочної форми навчання загальноуніверситетської магістратури) Сєвєродонецьк: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2019. – 29 с. Свідоцтво № 8052</p> <p>3. Методичні вказівки та індивідуальні завдання до вивчення дисципліни «Педагогіка вищої школи» (для студентів-магістрантів усіх спеціальностей усіх форм навчання) / Укл.: О.Г. Олексієнко. – Лисичанськ: ДонДТУ, 2016. – 33 с.</p> <p>4. Методичні вказівки та індивідуальні завдання до вивчення дисципліни «Педагогіка вищої школи» (для студентів-магістрантів усіх спеціальностей усіх форм навчання) / Укл.: О.Г. Олексієнко. – Лисичанськ: ДонДТУ, 2016. – 130 с.</p>

<p>Рекомендована</p> <p>12. Сафонова І.О. Про деякі аспекти виховання в сучасній педагогіці. <i>Духовність особистості: методологія, теорія і практика: збірник наукових праць.</i> Сєвєродонецьк: вид-во СНУ ім. В.Даля, 2018. Вип. 5 (86). С. 156-172.</p> <p>13. Сафонова І. О. Виховання особистості у контексті позитивної педагогіки. <i>Духовність особистості: методологія, теорія і практика : збірник наукових праць.</i> Сєвєродонецьк: вид-во СНУ ім. В.Даля, 2019. Вип. 3 (90). С. 173–187.</p> <p>14. Oleksiyenko O. Impact of Convergence of Smart-Technology as Compared to Traditional Methodological Tools on Fostering Cognitive Aspects of Leadership Competencies in the Process of Vocational Training of Students / Oksana H. Oleksiyenko, Oksana M. Martsyniak-Dorosh, Sergii V. Mishyn, Oleksander M. Buryanovatiy, Borys A. Yakymchuk // Journal of Intellectual Disability - Diagnosis and Treatment, 2019. – 7(1). – P. 1-8. (Scopus).</p> <p>15. Oleksiyenko O. The role of Smart-education in student youth spiritual cultural formation / O. Oleksiyenko // Духовність особистості: методологія, теорія і практика: збірник наукових праць / За матеріалами VIII Міжнародної науково-практичної конференції «Формування духовної безпеки особистості в умовах сьогодення: виклики і проблеми»; Ч.1 / Гол. редактор Г.П. Шевченко. – Сєвєродонецьк: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2019. – Вип. 1(88) – С. 124-131.</p> <p>16. Олексієнко О.Г. Вплив ціннісних орієнтацій на формування особистості сучасної молоді / О.Г. Олексієнко // Вісник ЧНПУ ім. Т.Г.Шевченка. Серія: Педагогічні науки. – Чернігів : вид-во „Десна Поліграф”, 2016. – Вип. 140. – С. 316-319.</p> <p>17. Олексієнко О.Г. «Ідеальна» лекція у вищій школі / О.Г. Олексієнко, В.Л. Калашник // Вісник ЧНПУ ім. Т.Г.Шевченка. Серія: Педагогічні науки. Матеріали Vміжнародної науково-практичної конференції «Сучасні проблеми підготовки та професійного удосконалення педагога», 26-27 квітня 2018р.– Том 1.– Чернігів : вид-во „Десна Поліграф”, 2018. – Вип. 151. – С. 82-85.</p>	<p>Методичне забезпечення</p>
--	--------------------------------------

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання здобувач вищої освіти може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів
	Денна форма
Виконання практичних завдань	70 балів
Самостійна робота	30 балів
Разом	100
Здобувач вищої освіти має право на оскарження результатів оцінювання. Підвищити оцінку можна складанням заліку.	

Інструменти і завдання	Кількість балів
	Заочна форма
Виконання завдань семінарського заняття –	10 балів
Виконання контрольної роботи:	
творчих завдань –	22 бали
тестових завдань –	52 бали
Самостійна робота –	16 балів
Разом	100 балів
Здобувач вищої освіти має право на оскарження результатів оцінювання. Підвищити оцінку можна складанням заліку.	

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти

Шкала оцінювання студентів	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
			зараховано
90-100	A		зараховано
82-89	B		
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E		
35-59	FX		не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F		не зараховано з обов'язковим повторним складанням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна добroчесність:	Здобувач вищої освіти може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. Дотримання академічної доброчесності за курсом «Основи педагогіки вищої школи» ґрунтуються на внутрішньо-університетській системі запобігання та виявлення академічного плағіату. Запозичення при виконанні завдань мають бути оформлені відповідними посиланнями. Перевірка текстів на унікальність здійснюється однаковими для всіх здобувачів засобами: за допомогою програмного забезпечення Unicheck і засобів системи MOODLE; за Internet-джерелами – за допомогою програми Antiplagiarism.net.
Завдання і заняття:	Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Здобувачі вищої освіти денної форми навчання аудиторні заняття мають відвідувати регулярно. Пропущені заняття (з різних причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність, тощо) терміни можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана.
Поведінка в аудиторії:	Курс передбачає індивідуальну та групову роботу. На аудиторні заняття здобувачі вищої освіти мають з'являтися вчасно відповідно до діючого розкладу занять, яке міститься на сайті університету. Під час занять усі його учасники мають дотримуватися вимог техніки безпеки.